

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
ДӘҮЛӘТ СОВЕТЫ
КАРАРЫ

«Татарстан Республикасында кече һәм урта эшкуарлыкны үстерү турында» Татарстан Республикасы Законының 13 статьясына үзгәрешләр кертү хакында» 397-6 номерлы Татарстан Республикасы законы проекты турында

Татарстан Республикасы Дәүләт Советы КАРАР БИРӘ:

1. Татарстан Республикасы Министрлар Кабинеты тарафыннан кертелгән «Татарстан Республикасында кече һәм урта эшкуарлыкны үстерү турында» Татарстан Республикасы Законының 13 статьясына үзгәрешләр кертү хакында» 397-6 номерлы Татарстан Республикасы законы проектының беренче укылышта кабул итәргә.

2. Әлеге закон проектына төзәтмәләр 2023 елның 1 апреленә кадәр Татарстан Республикасы Дәүләт Советының Икътисад, инвестицияләр һәм эшкуарлык комитетына кертелә дип билгеләргә.

3. Татарстан Республикасы Дәүләт Советының Икътисад, инвестицияләр һәм эшкуарлык комитеты 2023 елның 1 маена кадәр, кәргән төзәтмәләрне исәпкә алып, әлеге закон проектының эшләп бетерергә һәм аны Татарстан Республикасы Дәүләт Советына икенче укылышта карауга кертергә тиеш.

Татарстан Республикасы
Дәүләт Советы Рәисе

Казан шәһәре,
2023 елның 23 марты
№ 1897-VI ДС

Ф.Х. Мөхәммәтшин

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
ЗАКОНЫ

**«Татарстан Республикасында кече һәм урта эшқуарлыкны үстерү турында»
Татарстан Республикасы Законының 13 статьясына үзгәрешләр кертү хакында**

1 статья

«Татарстан Республикасында кече һәм урта эшқуарлыкны үстерү турында» 2010 елның 21 гыйнварындагы 7-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законының 13 статьясына (Татарстан Дәүләт Советы Жыйелма басмасы, 2010, № 1 – 2; 2011, № 10 (I өлеш), № 12 (I өлеш); 2014, № 1 – 2, № 5; 2015, № 10 (I өлеш); 2016, № 3; Татарстан Республикасы законнары жыйентыгы, 2016, № 40 (I өлеш); 2018, № 78 (I өлеш); 2019, № 19 (I өлеш); 2020, № 1 (I өлеш), № 87 (I өлеш); 2021, № 1 (I өлеш); 2022, № 83 (I өлеш) түбәндәге үзгәрешләрне кертәргә:

1) 4 өлешнең 1 пунктында «арендалана торган» сүзләреннән соң «күчемле һәм» сүзләрен өстәргә;

2) 4¹ өлештә «арендалана торган» сүзләреннән соң «күчемле һәм» сүзләрен өстәргә;

3) түбәндәге эчтәлектәге 4³ өлешне өстәргә:

«4³. Татарстан Республикасы милкендә булган һәм кече һәм урта эшқуарлык субъектлары арендага ала торган милек өчен кичектереп түләү срогы «Дәүләт милкендәге яисә муниципаль милектәге һәм кече һәм урта эшқуарлык субъектлары тарафыннан арендалана торган күчемсез мөлкәтне читләштерү үзенчәлекләре турында һәм Россия Федерациясенә аерым закон актларына үзгәрешләр кертү хакында» 2008 елның 22 июлендәге 159-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә мөлкәтне сатып алуға өстенлекле хокукны гамәлгә ашырганда, күчемсез милек өчен сизгез ел һәм күчемле милек өчен өч ел.

Арендалана торган мөлкәтне сатып алуға өстенлекле хокукны гамәлгә ашырганда кече һәм урта эшқуарлык субъектына арендаланган сатып алына торган мөлкәт өчен түләү тәртибен (берьюлы яисә кичектереп түләү), шулай ук әлегә өлеш нигезендә билгеләнгән чикләрдә кичектереп түләү срогын сайлау хокукы бирелә.».

2 статья

1. Әлеге Закон 2023 елның 1 мартыннан үз көченә керә.

2. «Татарстан Республикасында кече һәм урта эшқуарлыкны үстерү турында» 2010 елның 21 гыйнварындагы 7-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законының 13 статьясындагы 4³ өлеше нигезләмәләренең гамәлдә булуы (әлеге Закон редакциясендә) кече һәм урта эшқуарлык субъектлар белән алдарак төзелгән, Татарстан Республикасы милкендә булган арендагана торган мөлкәтне сату-алу килешүләреннән килеп чыккан хокук мөнәсәбәтләренә кагыла.

Татарстан Республикасы
Рәйсе

**«Татарстан Республикасында кече һәм урта эшкуарлыкны үстерү турында»
Татарстан Республикасы Законының 13 статьясына үзгәрешләр кертү
хакында» Татарстан Республикасы закон проектына
АҢЛАТМА**

Кече һәм урта эшкуарлык субъектлары арендага ала торган күчемсез милекне дәүләт милкенән яисә муниципаль милектән читләштерү белән бәйле мөнәсәбәتلәр, шул исәптән кече һәм урта эшкуарлык субъектларының арендагана торган мөлкәтне хосусыйлаштыруда катнашу үзенчәлекләре «Дәүләт милкендәге яисә муниципаль милектәге һәм кече һәм урта эшкуарлык субъектлары тарафыннан арендагана торган күчемсез мөлкәтне читләштерү үзенчәлекләре турында һәм Россия Федерациясенә аерым закон актларына үзгәрешләр кертү хакында» 2008 елның 22 июлендәге 159-ФЗ номерлы Федераль закон (алга таба – Федераль закон) нигезендә жайга салына.

Федераль законның 5 статьясындагы 1 өлеше нигезендә дәүләт милкендә яисә муниципаль милектә булган һәм арендагана торган мөлкәтне сатып алуға өстенлекле хокукны гамәлгә ашырганда кече һәм урта эшкуарлык субъектлары тарафыннан сатып алына торган күчемсез милек өчен түләү берьюлы яисә тигез өлешләрдә ай саен яки квартал саен түләүләр аша гамәлгә ашырыла. Мондый мөлкәтне сатып алуға өстенлекле хокукны гамәлгә ашырганда түләүне кичектереп тору срогы Россия Федерациясә Хөкүмәтенә норматив хокукый акты, Россия Федерациясә субъекты законы, муниципаль хокукый акт белән билгеләнә, ләкин биш елдан да ким булмаска тиеш.

Федераль законның 9 статьясындагы 1 өлеше нигезендә, Россия Федерациясә субъекты законы белән арендагана торган мөлкәт өчен түләүне кичектереп тору срогы билгеләнмәгән очракта, арендагана торган мөлкәт өчен түләүне кичектереп тору срогы биш ел дип кулланыла.

Россия Федерациясенә кайбер субъектларында арендагана торган мөлкәткә түләүне кичектереп тору срогын арттыруны күздә тоткан законнар кабул ителде, аерым алганда, Мәскәү шәһәренә 2021 елның 29 сентябрәдәге 18 номерлы Законны белән кичектереп тору срогы 7 ел тәшкил итә, Башкортостан Республикасының 2018 елның 31 октябрәдәге 6-з номерлы Законны белән 7 елдан да артмаган вакыт билгеләнгән, Ростов өлкәсенә 2008 елның 13 маендагы 20-ЗС номерлы Өлкә законы белән кичектереп түләү вакыты 5 елдан алып 10 елга кадәр дип билгеләнгән.

«Россия Федерациясенә аерым закон актларына үзгәрешләр кертү турында» 2022 елның 29 декабрәдәге 605-ФЗ номерлы Федераль закон белән 2023 елның 1 мартыннан кече һәм урта эшкуарлык субъектларына дәүләт милкендә яисә муниципаль милектә булган, алар тарафыннан арендагана торган күчемсез милекне сатып алуның өстенлекле хокукы бирелде. Күчемле милекне сатып алуға өстенлекле хокукны гамәлгә ашырганда түләүне кичектереп тору вакыты өч елдан да ким булмаска тиеш.

Бүгенге көндә республика законы белән аны сатып алуға өстенлекле хокукны гамәлгә ашырганда арендагана торган мөлкәткә түләүне кичектереп тору срогы билгеләнмәгән.

Татарстан Республикасы милкендә булган күчемсез мөлкәтнең кече һәм урта эшқуарлык субъектлары тарафыннан арендагана торган аерып алу турында булган мәгълүмат буенча, 2008 елдан 2022 елга кадәр өч килешү төзелгән:

Килешү төзү датасы	Күчемсез милекне сату-алу турында төзелгән килешүләр саны	Кичектереп түләү срогы
22.11.2019	1	5 ел
11.02.2022	1	5 ел
25.11.2022	1	5 ел

Күчемсез милек өчен түләүне кичектереп тору срогын арттыру турында бер тәкъдим килде.

Закон проектында «Татарстан Республикасында кече һәм урта эшқуарлыкны үстерү турында» 2010 елның 21 гыйнварындагы 7-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законының 13 статьясына Татарстан Республикасы милкендә булган һәм мондый мөлкәтне сатып алуға өстенлекле хокукны гамәлгә ашырганда кече һәм урта эшқуарлык субъектлары сатып ала торган арендагана торган мөлкәт өчен түләүне кичектереп тору срогын, - күчемсез милек өчен сигез ел һәм күчемле милек өчен өч ел дип билгели торган 4³ өлешне өстәү күздә тотыла.

Күрсәтелгән үзгәреш кече һәм урта эшқуарлык субъектлар белән алдарак төзелгән, Татарстан Республикасы милкендә булган арендагана торган мөлкәтне сату-алу килешүләреннән килеп чыккан хокук мөнәсәбәтләренә кагыла дип күздә тотыла.

Моннан тыш, әлеге Законның 13 статьясындагы 4 һәм 4¹ өлешләренә Федераль законның исемен үзгәртүгә бәйле үзгәрешләр кертелә.

«Татарстан Республикасында кече һәм урта эшкуарлыкны үстерү турында» Татарстан Республикасы Законының 13 статьясына үзгәрешләр кертү хакында» Татарстан Республикасы законнын кабул итүгә бәйле рәвештә үз көчләрен югалткан дип танылырга, туктатылып торырга, үзгәрешләр кертелергә яки кабул ителергә тиешле Татарстан Республикасы законнары һәм башка норматив хокукый актлары
ИСЕМЛЕГЕ

«Татарстан Республикасында кече һәм урта эшкуарлыкны үстерү турында» Татарстан Республикасы Законының 13 статьясына үзгәрешләр кертү хакында» Татарстан Республикасы законнын кабул итү Татарстан Республикасы законнарын үз көчләрен югалткан дип тануны, туктатып торуны, үзгәрешләр кертүне яки кабул итүне таләп итми.

«Татарстан Республикасында кече һәм урта эшкуарлыкны үстерү турында» Татарстан Республикасы Законының 13 статьясына үзгәрешләр кертү хакында» Татарстан Республикасы законнын кабул итү Татарстан Республикасы Жир һәм мөлкәт мөнәсәбәтләре министрлыгының 2021 елның 24 июнендәге «Дәүләт милкендә булган һәм кече һәм урта эшмәкәрлек субъектлары тарафыннан арендагана торган күчәмсез мөлкәтне, аларның арендаганаган милекне сатып алуга өстенлекле хокукын гамәлгә ашырып, шәхси мөлкәткә бирү буенча дәүләт хезмәте күрсәтүнең административ регламентына үзгәрешләр кертү турында» 351-пр номерлы боерыгына үзгәрешләр кертүне таләп итә.

**«Татарстан Республикасында кече һәм урта эшкуарлыкны үстерү турында» Татарстан Республикасы Законының 13 статьясына үзгәрешләр керту хакында» Татарстан Республикасы закон проектын
ФИНАНС-ИКТІСАДЫЙ НИГЕЗЛӘУ**

«Татарстан Республикасында кече һәм урта эшкуарлыкны үстерү турында» Татарстан Республикасы Законының 13 статьясына үзгәрешләр керту хакында» Татарстан Республикасы законнын кабул иту Татарстан Республикасы бюджетыннан өстәмә чыгымнар таләп итми.